

Stručni rad

ULOGA, RAD, ODGOVORNOST I OSOBINE RAZREDNIKA

Darja Šori
OŠ Markovci, Slovenija

Sažetak

Jedan od najvažnijih uvjeta za uspješan pedagoški rad poznavanje je učenika. Samo učitelj koji dobro poznaje svoje učenike može organizirati poticajno okruženje za učenje, tj. uvjete koji će odgovarati svim učenicima. Učenici se razlikuju u pogledu fizičkih predispozicija, sposobnosti, znanja ili predznanja, stilova učenja i prosuđivanja, socijalizacije, čuvstava i motivacije. Ove karakteristike imaju velik utjecaj na učenje. Neke razlike među učenicima posljedica su razvoja. Svaki je učenik osobnost za sebe i ne postoje dva potpuno jednaka učenika.

Ključne riječi: razrednik, rad, uloga, odgovornost, poznavanje učenik

1. Kako upoznati učenike?

Učitelj upoznaje ponašanje učenika u različitim situacijama:

- u učionici tijekom nastave
- za vrijeme odmora
- tijekom dane međupredmetnih aktivnosti
- na izvannastavnim aktivnostima
- na izletima i sl.

Važno je da pripazimo s uopćavanjem, što znači da o ponašanju učenika zaključujemo tek kada se određeno ponašanje više puta ponovi.

2. Osobine reflektirajućeg razrednika

Takav je učitelj kritičan prema sebi i svom ponašanju u razredu. Ima realnu sliku o sebi. Samokritičan je, sebe doživljava onakvim kakav jest, a ne onakvim kakav bi trebao biti ili kakav bi želio biti. Otvoren je prema učenicima u razredu. Govori o onome što misli i osjeća. Jednako se ponaša u učionici, u zbornici, na hodniku, na ulici itd. Odgaja učenike cijelom svojom osobnošću. Pred učenicima se otkriva, kako bi se međusobno upoznali. Dopušta im da uđu u njegovu osobnost i tako postiže da ih i sam sve bolje upoznaje. Iskreno i otvoreno izražava svoje osjećaje, potrebe i želje pred učenicima. Jasno i glasno raspravlja o željama učenika i svojim željama, potrebama i osjećajima. Svoje osobne i profesionalne probleme rješava s odraslima kod kuće ili u zbornici, a ne u učionici. Učenike ne opterećuje svojim problemima. NA NASTAVU DOLAZI S RAZRIJEŠENIM OSOBNIM I STRUČNIM PROBLEMAMA I NJIMA NE OPTEREĆUJE SVOJE UČENIKE. Realan je i objektivan. Također dopušta drugačije razmišljanje i pretpostavke.

2. 1. Ljubav reflektirajućeg učitelja

Takav razrednik voli sebe i svoje učenike. Misli i na sebe, a ne samo na učenike. On ne žrtvuje učenike za sebe, niti sebe za njih. Vrlo je važno da poštuje sebe i svoje učenike te nastoji ne ugroziti ni sebe ni njih. Prihvaća sebe i svoje učenike onakvima kakvi jesu. Ljubav reflektirajućeg razrednika obogaćuje i usrećuje njega i njegove učenike. Nesretan razrednik nije u stanju usrećiti učenike. On poštuje svoje potrebe i potrebe učenika.

3. Komunikacija

Ovakav razrednik osluškuje svoje učenike. Za takvog je razrednika karakteristično da sluša dvostruko više nego što govori. Zato je dobar slušatelj i tako može dobro upoznati svoje učenike. Učenicima nije potreban netko tko s njima stalno razgovara, već netko tko ih može pažljivo saslušati. Kvalitetno slušanje sastavni je dio kvalitetnog odgoja. Na druge ćemo imati veći utjecaj ako ih slušamo nego ako stalno govorimo. Razrednik treba razmišljati o stvarima koje mu učenici govore, jer učenik to osjeća. Dakle, učenik treba aktivnog slušatelja. Uz njega shvaća da mu ono što govori nešto znači.

4. Što je AUTORITET učitelja

Uz poplavu zahtjeva koji se postavljaju pred učitelje, često zaboravljamo na njegovo osobno zadovoljstvo, iako je to preduvjet za svaki uspješan rad. Učiteljima koji imaju autoritet u razredu lakše je raditi, ali autoritet nije tako lako steći. Ako učitelj ima autoritet, učenici, roditelji i kolege slušaju ga, poštuju i slijede njegove sugestije, pa je stoga učinkovit. Autoritet je učiteljeva osobna snaga koju je u životu stekao hrabrim i uspješnim rješavanjem mnogih situacija. To su osobna iskustva obogaćena razmišljanjem i znanjem. Kao i sve ostalo, autoritet počinjemo graditi kao dijete u svojoj obitelji.

5. Razrednik

5. 1. Zadaci razrednika

Uloga razrednika zahtjevna je i odgovorna. Zahtijeva profesionalne, humane te ljudski tople dimenzije koje oslobađaju napetost i ulijevaju povjerenje. Razrednik je s djecom u najosjetljivijem RAZDOBLJU ODRASTANJA, koje osobu obilježava za cijeli život. ZADACI RAZREDNIKA mogu se u najširem smislu podijeliti na pedagoške ili administrativne. Zadaci su međusobno isprepleteni i nadopunjuju se te ih je vrlo teško promatrati odvojeno.

1. Administrativni su zadaci manje-više poznati. Riječ je o preciznom vođenju razredne knjige s imenikom učenika, pregledom rada i dnevnikom rada te matične knjige, koje se danas uglavnom obavlja u elektroničkom obliku putem e-asistenta. Ovi zadaci također uključuju razna izvješća na sjednicama razrednih vijeća, poslovi u vezi sa završetkom nastavne i školske godine te evaluacija i ispunjavanje upitnika. Razrednik mora redovito i točno ispunjavati dokumentaciju.
2. Pedagoški zadaci razrednika mogu se podijeliti u dvije skupine.
 - Zadaci za sprječavanje problema u razredu
 - Zadaci za rješavanje problematike u razredu

Prvi sprječavaju probleme i izravno utječu na bolji uspjeh u učenju, dok drugi rješavaju probleme i utječu na bolje ishode učenja i odgoja.

Razrednik mora obavljati pedagoške zadatke na dovoljno visokoj stručnoj razini.

5. 2. Razrednik i roditelji

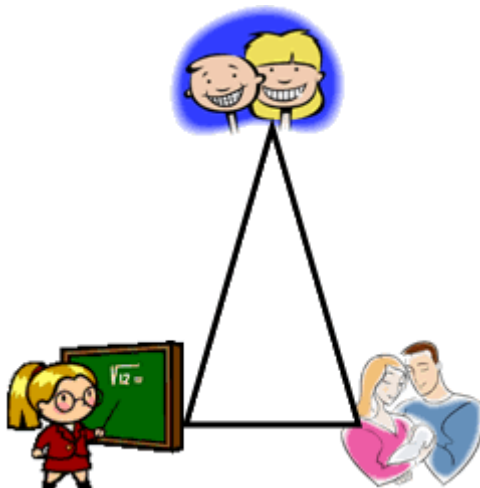
Razrednik je spona između škole i doma.

On komunicira s roditeljima, prenosi njihove komentare na rad učitelja u odjeljenju i prosljeđuje obavijesti škole roditeljima.

Škola svojim planom rada predviđa opseg i oblike suradnje s roditeljima. Osim klasičnih oblika komunikacije, kao što su pisane obavijesti, roditeljski sastanci, informacije i predavanja, sve su popularniji telefonski razgovori i videokonferencije, koje ne mogu zamijeniti sastanke uživo i neformalne susrete na izletima, radionicama i sl.

6. ZAKLJUČAK

Uloga razrednika iznimno je zahtjevna i važna jer razrednik mora ostvariti navedene ciljeve i riješiti mnoge probleme kako bi osigurao učinkovito funkcioniranje razreda i cjelokupnog školskog sustava. Osiguravanjem pozitivnog ozračja može pružiti uspješno kreativno okruženje za učenje. Magična je moć komunikacije u trokutu UČENIK-UČITELJ-RODITELJ.

Slika 1: Trokut

7. LITERATURA

[1] Žagar, Drago i dr. (2001). Razrednik - vloga, delo in odgovornost. Jutro. Ljubljana.